

Lielās Talkas laikā 10 Latvijas pašvaldībās notiks latvāņu apkarošanas talkas

Publicēts: 08.03.2023.

[Jaunami](#)

[Latvāņi](#)

[Preses relīze](#)

Kustība "Lielā Talka" sadarbībā ar 10 pašvaldībām šogad Lielās Talkas dienā, 22. aprīlī, organizēs atsevišķas latvāņu apkarošanas talkas. Pieteikušās pašvaldības – Augšdaugavas, Gulbenes, Jelgavas, Kuldīgas, Madonas, Rēzeknes, Ropažu, Siguldas, Talsu un Ventspils novadi. Detalizēta informācija par latvāņu talkām būs pieejama arī pašvaldību tīmekļvietnēs un laikrakstos.

Sosnovska latvānis (*Heracleum sosnovskyi* Manden) ir Latvijas dabai neraksturīga suga, kas apdraud vietējos augus un to dzīvotnes, rada ekonomiskus zaudējumus, kaitējumu videi un cilvēku veselībai. Latvijā, pēc Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) datiem, šobrīd uzmērīti 10 837 ha latvāņu, kas ir apmēram 1/3 no Rīgas vai 110 km². Latvijas normatīvajos aktos noteikts pienākums zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam iznīcināt latvāņus, ja tie izplatījušies zemē, kas atrodas viņa īpašumā vai valdījumā, savukārt pašvaldībām uzdots koordinēt un Valsts augu aizsardzības dienestam un pašvaldībām kontrolēt, vai ierobežošana tiek veikta.

Didzis Šmits, zemkopības ministrs: *"Nemot vērā, cik plaši ir izplatījušies latvāņi dažādos Latvijas reģionos, ir svarīga to mērķtiecīga apkarošana un maksimāla tālākas izplatības ierobežošana. Nenoliedzami, šī ir valstiska problēma, taču skar plašu zemju īpašnieku loku. Redzam, ka ar normatīvo regulējumu vien latvāņus apkarot nevarēs, tādēļ ir nepieciešama jau konkrēta rīcība, lai mazinātu šo invazīvo augu negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību."*

☞ Kristīne Lomakina, Valsts augu aizsardzības dienesta direktore: *"Savulaik, padomju gados, latvānis Latvijā tika ievests kā perspektīvs lopbarības augs, bet šobrīd šis invazīvais augs pārņēmis plašas teritorijas un ir ļoti grūti iznīcināms. Visvairāk latvāņu izplatību veicina cilvēku darbība vai bezdarbība. Latvāņi ir ļoti grūti pilnībā iznīcināt kādā teritorijā, kur kaimiņa īpašumā*

nekas netiek darīts. Mēs apzināmies, ka nelīdzēs vainīgo sodīšana, bet gan vienota un saskaņota rīcība. Prieks, ka iniciatīva iesaistīt sabiedrību Lielās Talkas laikā veikt latvāņu mehānisku ierobežošanu ir guvusi atsaucību 10 pašvaldībās. Mēs ticam, ka cilvēks ir stiprāks par latvāni, būsim saimnieki savā zemē, sāksim ar mazumiņu, sakopsim savu zemi, atbrīvosim to no šī bīstamā svešā auga.”

Latvānis ir ne tikai invazīva augu suga, bet arī bīstams cilvēkam. Tā šūnsulai saskaroties ar ādu, ultravioleto staru ietekmē rodas apdegumi. Pavasarī, kad latvānis ir neliels augumā, ievērojot stingras darba drošības prasības to visvienkāršāk un efektīvāk ir mehāniski iznīcināt, izdurot ar lāpstu. Ja talkotājs nolēmis piedalīties latvāņu talkā, pirms doties uz noteikto vietu, kur notiks ierobežošana speciālistu klātbūtnē, aicinām rūpīgi iepazīties ar darba drošības instrukciju, pareizi sagērbties, tas ir, ūdensnecaurlaidīgā tērpā (garās biksēs un jakā), gumijas zābakos, darba procesā jāvelk ūdensnecaurlaidīgi cimdi, līdzīgs būs jāņem ūdens kanniņa un viegla, asa lāpsta. VAAD sadarbībā ar biedrību "Apvienība par ilgtspējīgu lauksaimniecību un lauku vidi" ar Sandas Dejus līdzdalību talkotājiem ir sagatavojis video pamācības.

Ieva Krotova, Talsu novada Lielās Talkas un latvāņu talkas koordinatore: “Šogad Lielās Talkas dienā mēs organizēsim ne vien ikgadējo talkošanu, bet arī latvāņu iznīcināšanas talku. Diemžēl latvāņu izplatība ir aktuāla gan novada teritorijā, gan Talsu pilsētā, kur gadiem ilgi nav izdevies latvāņus iznīcināt pilnībā. Tāpēc šogad talkosim īpaši aktīvi. Būs gan apkārtnes sakopšanas un labiekārtošanas talkas – katrai pagasta pārvaldei jau ir zināmas vietas, kas jāsakopj, gan latvāņu talka Talsu pilsētā pie Vilkmuīžas ezera.”

Cīņa ar latvāņiem Latvijā notiek gadiem ilgi, taču pašlaik šķiet, ka tas ir nebeidzams darbs. Šogad pēc VAAD iniciatīvas arī Lielā Talka tam ir pievienojusies. Latvāņu apkaršanas talkas novados, kuri pieteikušies projektam, notiks Lielās Talkas dienā no plkst. 9.00. Pirms talkošanas plānots veikt instruktāžu un latvāņu izduršanas demonstrēšanu objektos. Visus interesentus lūdzam rūpīgi iepazīties ar drošības pasākumiem un latvāņu apkaršanas instrukcijām, kas pieejamas Lielās Talkas tīmekļvietnē un VAAD tīmekļvietnē.

Informācija Lielās Talkas tīmekļvietnē: <https://talkas.lv/latvanu-talkas-instrukcija/>

Plašāka informācija par latvāņu ierobežošanas metodēm:

Par Latviju bez latvāņiem!

<https://www.vaad.gov.lv/lv/jaunums/lielas-talkas-laika-10-latvijas-pasvaldibas-notiks-latvanu-apkarosanas-talkas>